

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 U 019546 25 Uvp
Sarajevo, 11.09.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Krkeljaš Milorada, kao predsjednika vijeća, Danilović Edine i Vuković Josipa, kao članova vijeća, te Dizdar Vrabac Belme, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja mldb. Dražić Stefana, zastupanog po zakonskoj zastupnici Dražić Stojanki iz Banja Luke, ul. Skendera Kulenovića 30a, protiv akta broj: FZ3/2/2-31-3-300-18/21, MB/OB: 9315150359 od 09.04.2024. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari isplate razlike penzije, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 019546 24 U od 03.02.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 11.09.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 019546 24 U od 03.02.2025. godine se preinačava i rješava:

Tužba tužitelja se uvažava, osporeno rješenje tuženog broj: FZ3/2/2-31-3-300-18/21, MB/OB: 9315150359 od 09.04.2024. godine i prvostepeno rješenje direktora Kantonalne administrativne službe tuženog za SBK/KSB u Travniku, broj: FZ9/2/1-31-1-63859-9/22, MB: 9315150359 od 12.12.2023. godine se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 019546 24 U od 03.02.2025. godine, odbijena je kao neosnovana tužba tužitelja, podnesena protiv osporenog rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe za SBK/KSB Travnik broj: FZ9/2/1-31-1-63589-9/22, MB: 9315150359 od 12.12.2023.godine. Tim prvostepenim rješenjem je odbijen kao neosnovan zahtjev Dražić Stefanu, djetetu Dražić Željka iz Banja Luke za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjerne penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, tužitelj je osporio pravilnost pobijane presude, zbog povrede federalnog zakona, te povrede pravila federalnog zakona o postupku. U obrazloženju navoda zahtjeva se ističe da je pobijanom presudom prvostepeni kantonalni sud potpuno zanemario odredbu člana 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojom odredbom je propisano da korisniku starosne, porodične,

odnosno invalidske penzije, pripada i razlika od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona, a u odnosu na odredbu člana 2. stav 2. Pravilnika o postupku i potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojim pravilnikom se samo propisuje postupak i potrebna dokumentacija za ostvarivanje tog prava, te postupajući na taj način prvostepeni sud je odredbe provedbenog pravilnika pogrešno stavio iznad odredaba člana 82. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pa je na taj način od strane prvostepenog suda prema navodima zahtjeva pogrešno primijenjeno materijalno pravo, odnosno odredba člana 82. stav 2. u vezi sa odredbom člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine. Ukazuje na presudu Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: 02 0 U 001986 23 Uvp od 18.01.2024. godine, te predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži, a pobijanu presudu ukine.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao da upravnim aktom nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, te je predloženo da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa predmeta proizilazi da je zahtjev za ostvarivanje prava na razliku penzije od zbirnog iznosa srazmjernje penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju podnesen od strane Dražić Stojanke, kao majke i zakonske zastupnice mldb. Dražić Stefana (sin umrlog osiguranika Dražić Željka), dana 08.12.2022. godine. Prvostepenim rješenjem od 09.12.2022. godine zahtjev je odbijen, a rješenjem tuženog od 14.03.2023. godine je odbijena žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja. Presudom prvostepenog suda broj: 06 0 U 017991 23 U od 30.10.2023. godine uvažena je tužba tužitelja podnesena protiv rješenja od 14.03.2023. godine, poništeno to osporeno rješenje, kao i prvostepeno rješenje od 09.12.2022. godine i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak. Odlučujući u izvršenje presude prvostepenog suda, direktor Kantonalne administrativne službe za SBK/KSB Travnik je donio prvostepeno rješenje broj: FZ9/2/1-31-1-63589-9/22, MB: 9315150359 od 12.12.2023. godine kojim je odbijen zahtjev tužitelja za priznavanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija ostvarenih kod Zavoda i Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske do iznosa najniže penzije, pozivom na odredbu člana 2. stav 2. Pravilnika o postupku i potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Protiv ovog rješenja tužitelj je izjavio žalbu koja je odbijena osporenim rješenjem tuženog od 09.04.2024. godine, uz obrazloženje da je odluka prvostepenog organa pravilna i na zakonu zasnovana, obzirom da je članom 1. navedenog Pravilnika, propisano da se istim uređuje način, postupak i potrebna dokumentacija za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije u smislu člana 82. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, pokretanje postupka za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije, zahtjev za ostvarivanje prava na razliku penzije, nadležnost za odlučivanje, obaveza korisnika prava, prestanaka prava na razliku penzije i stupanje na snagu ovog pravilnika. Protiv osporenog rješenja tužitelj je tužbom pokrenuo upravni spor, koja je odbijena pobijanom presudom prvostepenog Kantonalnog suda u Novom Travniku od 03.02.2025. godine, uz obrazloženje da tužitelj ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na

razliku penzije do iznosa najniže penzije u skladu sa odredbom člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a u vezi sa odredbom člana 2. stav 2. Pravilnika, obzirom da otac mldb. tužitelja ima ostvaren poseban staž u Republici Srpskoj.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud je povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, zbog čega se zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke ukazuje osnovanim.

Naime, odredbom člana 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 13/18, 90/21 i 19/22), propisano je da ovim zakonom se uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje na osnovu međugeneracijske solidarnosti (u daljem tekstu: obavezno osiguranje) i dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje za lica koja nisu obavezno osigurana po ovom zakonu (u daljem tekstu: dobrovoljno osiguranje), kao i prava i obaveze na osnovu tih osiguranja.

Odredbom člana 4. stav 1. navedenog zakona, propisana su prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i to: pravo na starosnu penziju, pravo na invalidsku penziju, pravo osiguranika sa promijenjenom radnom sposobnošću, pravo na osnovu fizičke onesposobljenosti i pravo na porodičnu penziju, dok u stavu 2. navedene odredbe je propisano da se prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju i koriste pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Odredbom člana 81. stav 1. navedenog zakona, propisano je da najniži iznos penzije pripada korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije, a kome je penzija određena u manjem iznosu od penzije utvrđene po odredbama stava 2. ovog člana, dok je stavom 2. ove odredbe propisano da najniži iznos penzije je iznos najniže penzije isplaćene za decembar 2016. godine u Federaciji, usklađene za sva pripadajuća povećanja na dan ostvarivanja prava, a dalje se usklađuje sa članom 79. stav 1. ovog zakona.

Odredbom člana 82. stav 1. navedenog zakona (koji je bio na snazi u vrijeme rješavanja nadležnih organa, a i prvostepenog suda), propisano je da odredbe člana 81. stav 1., 2., 4., i 5. ovog zakona se ne odnose na osiguranike koji su ostvarili pravo na srazmjerni dio penzije po međunarodnim ugovorima i Sporazumom o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 24/00), zaključenog između nositelja osiguranja u entitetima Bosne i Hercegovine kao ni na korisnike koji nemaju prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine. Prema stavu 2. ove odredbe, izuzetno, od stava 1. ovog člana, u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava 1. ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog zakona, korisniku starosne penzije, porodične penzije, odnosno invalidske penzije pripada i razlika od zbirnog iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona. Pravo na isplatu razlike penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona, korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a u skladu sa stavom 3. ovog člana. Prema stavu 3. ovog člana, postupak i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije iz stava 2. ovog člana uredit će nositelj osiguranja svojim aktom.

Prema tome, kako iz stanja spisa predmeta slijedi da je tužitelj korisnik srazmjerne porodične penzije, koju je ostvario u skladu sa Sporazumom iz stava 1. člana 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a prema citiranog odredbi stava 2. navedenog člana Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, proizilazi da izuzetno, od stava 1. ovog člana,

u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava 1. ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog zakona, korisniku starosne penzije, porodične penzije, odnosno invalidske penzije, pripada i razlika od zbirnog iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona, to je nejasan zaključak upravnih organa, a i prvostepenog suda da tužitelj ne ispunjava uvjete iz člana 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer osiguranik Dražić Željko (njegov umrli otac) ima priznat poseban staž u Republici Srpskoj, obzirom da iz citirane odredbe to ne proizilazi.

Nadalje, imajući u vidu naprijed izneseno, kao i to da je citiranom odredbom člana 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, između ostalog propisano da se tom odredbom uređuju prava i obaveze na osnovu obaveznog i dobrovoljnog osiguranja, da je odredbom člana 4. stav 2. tog zakona, propisano da se prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju i koriste pod uslovima propisanim ovim zakonom, te da je odredbom člana 82. stav 3. navedenog zakona propisano da će postupak i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije iz stava 2. ovog člana urediti nositelj osiguranja svojim aktom, a da je odredbom člana 2. stav 2. Pravilnika o postupku i potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 52/22), propisano da izuzetno od stava 1. ovog člana (kojim su određeni korisnici prava), korisnici prava koji su ostvarili pravo na srazmjerni dio penzije kod Zavoda i fonda Penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske uz uračunavanje posebnog staža, ne priznaje se pravo na razliku penzije shodno odredbi člana 5. stav 2. Sporazuma, izuzev ukoliko se ne radi o posebnom stažu iz člana 36. Zakona, to su upravni organi i prvostepeni sud jedino mogli izvesti pravilan zaključak da citirana odredba navedenog pravilnika nije u saglasnosti sa navedenim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer se prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja uređuju, ostvaruju i koriste pod uslovima propisanim ovim Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju (član 1. i 4.) pa tako i pravo na razliku penzije do iznosa najniže penzije (član 82. sta 2.), a nikako u skladu sa odredbom člana 2. stav 2. naprijed navedenog pravilnika.

Iz naprijed navedenih razloga ovaj Sud je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, presudu prvostepenog suda preinačio tako da je tužbu uvažio, poništio osporeno rješenje tuženog od 09.04.2024. godine i prvostepeno rješenje od 12.12.2023. godine i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje, radi donošenja pravilne i na zakonu zasnovane odluke.

Na osnovu naprijed iznesenog, ovaj sud je primjenom člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Dizdar Vrabac Belma, s.r.

Predsjednik vijeća
Krkelaš Milorad, s.r.